

Розділ 2.

Тема 2.4. Загальні положення про договір
Семінарське заняття 7

Тема. Класифікація договорів

Мета заняття: засвоїти мету та критерії класифікації договорів.

Шановні студенти, вам необхідно:

1. Пройти тестове завдання в реальному часі. Посилання буде надане під час конференції в Zoom.

2. Виконати модульну контрольну роботу (варіанти в кінці семінарського заняття)

Бажаю успіхів

План

1. Поняття та способи класифікації договорів
2. Класифікація договорів за Цивільним кодексом України
3. Розподіл між сторонами прав та обов'язків як критерій розмежування цивільно-правових договорів (односторонні, двосторонні та багатосторонні).
4. Класифікація договорів за наявністю зустрічного надання (безвідплатні та оплатні).
5. Класифікація договорів за моментом укладення (реальні та консесуальні).

Ключові поняття та категорії: договір, призначення договору у зобов'язанні, сторони договору, форма договору, зміст договору.

Реферати

1. Історія виникнення договору.
2. Договір на користь третіх осіб.
3. Договір як підстава виникнення цивільних відносин.
4. Способи припинення договору.

Зпитання та завдання для активізації пізнавальної діяльності студентів

1. Чим відрізняється договір від недоговірного зобов'язання?
2. Як ви розумієте свободу договору?
3. Чи може договір бути одностороннім правочином?
4. Як встановлюються умови в публічному договорі?
5. За яких умов сторона договору, яка приєдналася може змінити або розірвати договір приєднання?
6. В якій формі укладається попередній договір?
7. Яка мета поділу договорів на реальні та консенсуальні?

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

До першого питання. Розкриваючи перше питання студенти повинні дати визначення поняття цивільно-правовий договір та необхідність здійснення їх класифікації. Варто дослідити сутність теоретичного, і практичного значення класифікації цивільно-правових договорів і зазначити, що договори є регуляторами майже в усіх сферах людського життя і для того щоб орієнтуватися у величезній масі договірних конструкцій, прийнято здійснювати поділ цивільно-правових договорів на окремі види.

Обов'язково визначити мету класифікації цивільно-правових договорів: класифікація дозволить зорієнтуватися у величезній масі існуючих договірних конструкцій та обрати таку, що найбільш підходить для врегулювання запланованих відносин, або створити індивідуальний договір, в якому будуть відображені бачення та потреби сторін у конкретній

ситуації.

В межах даного питання розкрити найпоширеніші способи класифікації. Одним із найпоширеніших способів класифікації цивільно-правових договорів є дихотомія, або поділ на дві групи. При дихотомії обирається класифікаційний критерій у вигляді тієї чи іншої ознаки договору. Відповідно, до однієї групи включаються договори, у яких ця ознака наявна, а до іншої — договори, у яких ця ознака відсутня.

Дослідити інші класифікаційні критерії такі які стосуються саме договору як регулятора цивільних правовідносин: 1) нормативного регулювання договірної конструкції, за даним критерієм договори поділяються на поіменовані та непоіменовані; 2) за суттю правовідносин або за змістом діяльності, що регулюється договором, за даним критерієм договори поділяються на майнові та організаційні; 3) наявність волі сторін на укладення договору. За цим критерієм договори поділяються на вільні та обов'язкові; 4) узгодження волі сторін договору при визначенні його умов. За цим критерієм договори поділяються на взаємопогоджені та договори приєднання; 5) за юридичною спрямованістю договори поділяються на такі групи: а) передачу майна у власність; б) передачу майна в користування; в) виконання робіт та надання послуг; г) надання відстрочення; г) заміну осіб у зобов'язанні; д) досягнення спільної мети; е) страхування

До другого питання. Розкриваючи дане питання студенти повинні зазначити, що структуру ж Цивільного кодексу України засновано на простій однорядній класифікації договорів і побудовано таким чином, який не містить систематизації цивільно-правових договорів, а лише вказує на окремі їх види. Також потрібно дослідити критерії поділу договорів за ЦК України, а саме , ст. 626, де дається поняття односторонніх та двосторонніх, відплатних та безвідплатних договорів, ст. 636, яка ви - окремлює договори на користь третьої особи, а також ст. 633 – публічний договір та 634 — договір приєднання. Дві останні статті виокремлюють договори з так званим «обмеженням волі». Бажано навести приклади.

До третього питання. Враховуючи зазначений критерій поділу, потрібно проаналізувати односторонні, двосторонні і багатосторонні договори. Також варто зазначити, що цей критерій закріплений у частинах 2, 3, 4 ст. 626 ЦК України та здійснити порівняння з ст. 177 ЦК УРСР 1963 р. Проаналізувати наявні доктринальні погляди щодо цієї класифікації, застосовуючи зазначений критерій та ознаки взаємності (односторонні та взаємні).

До четвертого питання. Студенти повинні визначити поняття відплатних та безвідплатних договорів, виявити сутність таких категорій, як “зустрічність”, “взаємність” та “еквівалентність” майнового або немайнового надання. В межах розкриття даного питання проаналізувати співвідношення відплатних і безвідплатних договорів, визначити їх основні риси та провести їх системну класифікацію за різними класифікаційними критеріями. Бажано розглянути окремі види безвідплатних і оплатних договорів і визначити їх основні особливості.

До п'ятого питання. Студенти повинні з'ясувати сутності консенсуального та реального договору та правові наслідки непередання майна. Дослідити конструювання реального і консенсуального договору. Бажано навести приклади таких договорів, проаналізувати їх особливості. Також варто дослідити договори які можуть бути укладені, як реальні так і консенсуальні. В доповіді особливо звернути увагу на те, що єдиною вказівкою на існування в ЦК України такої теоретичної класифікації є норми щодо моменту укладення договору. Проаналізувати різні точки зору дослідників, щодо належності договору (ренти, довічного утримання, перевезення вантажів і т.д за вибором студента) до реального чи консенсуального.

Модульний контроль № 2

ТЕРМІН ВИКОНАННЯ ДО 2.12.2020 р.

До уваги студентів!

Виконані роботи мають містити титульну сторінку, де необхідно зазначити наступне:

**Модульний контроль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»**

Варіант № _____
студента-(ки) групи П - _____
(ПІБ)

Оцінка буде виставлятися з урахуванням повноти відповіді, правильності, сучасності підібраних матеріалів та охайності в оформленні (вимоги до оформлення наведені в Додатку 1).

Номер варіанту МОДУЛЯ визначається за першою літерою прізвища студента відповідно до наступних варіантів :

**Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 1 А, Л, Х,**

1. *Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.
2. Поняття «строк» і «термін» у цивільних відносинах, їх види. Початок перебігу та закінчення строку
3. Підстави набуття та припинення права власності.

**Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант №2 Б, М, Ц,**

1. Поняття зміни, припинення договору та їх правові підстави.
2. *Наслідки спливу позовної давності.
3. Виконання зобов'язання і його підтвердження

**Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 3 В, Н,**

1. *Поняття, види й умови цивільно – правової відповідальності Поняття, зміст і порядок укладення договору.
2. Поняття «позовна давність». Загальна та спеціальна позовні давності
3. Динаміка суб'єктного складу зобов'язання

**Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант №4 Г, О, Ч,**

1. Вимоги, на які позовна давність не поширюється. 1. Поняття і види особистих немайнових прав. Межі їх здійснення.
2. *Право володіння та користування чужим майном.
3. Речові права на чуже майно.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 5 - Д, Р, Ш,

1. *Порядок обчислення строків позовної давності
2. Поновлення порушеного особистого немайнового права
3. Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Захист судом права інтелектуальної власності.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 6 - Е, С, Щ,

1. Фома договору і правові наслідки порушення порядку його укладення.
2. Поняття творчої діяльності і права інтелектуальної власності.
3. Припинення зобов'язання.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 7 - Ж, П, Ю

1. *Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.
2. Здійснення і забезпечення здійснення особистих немайнових прав.
3. Фома договору і правові наслідки порушення порядку його укладення.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 8 - З, Т, Я

1. *Зміст особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи
2. Поняття і види права спільної власності.
3. Поняття і склад зобов'язання та підстави їх виникнення. Система цивільних зобов'язань.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 9 – І, У, И

1. Право інтелектуальної власності щодо об'єктів інформаційних технологій.
2. *Захист права власності.
3. *Поняття «сервітут», його встановлення і зміст. Припинення сервітуту.

Модуль № 2
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»
спеціальність 081 «Право»
Варіант № 10 – К, Ф, Ї

1. Поняття «власність» та «право власності». Зміст та види права власності.

2. *Зміст особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
3. Підстави і момент виникнення права інтелектуальної власності.

До уваги студентів! Для відпрацювання модульного контролю вам рекомендовано: Для задовільного рівня достатньо просто відповідей за опрацьованими матеріалами. Для достатнього та відмінного рівня вам рекомендовано відповіді оформити творчо, а саме: зробити презентацію, підібрати статистику, рішення судів із даної категорії справ, скласти діаграми, зробити аналіз - все на ваш вибір!

Виконані роботи мають бути підписані, тобто мати титульну сторінку. Виконані завдання надсилайте на перевірку на пошту

Додаток 1

Модульна роботи викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4 (210 x 297). Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем; вирівнювання - "За шириною"; міжрядковий інтервал "Полугорний" (1,5 Lines); абзацний відступ - п'ять знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле - 2 см., ліве - 2 см, праве - 1 см. Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см). Нумерація сторінок має бути наскрізною.

Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою і проставляють у правому верхньому куті сторінки.